



VIÐSKIPTARÁÐ ÍSLANDS
ICELAND CHAMBER
OF COMMERCE

Einfaldara regluverk – skilvirkara atvinnulíf

Haraldur I. Birgisson, aðstoðarframkvæmdastjóri
Hádegisverðarfundur FLE
2.10.2013

Stefnuyfirlýsing ríkisstjórnarinnar

Einfalda og auka skilvirkni regluverks atvinnulífsins



Source: www.government.is

„Ríkisstjórnin mun beita sér fyrir endurskoðun regluverks atvinnulífsins með einföldun og aukna skilvirkni þess að leiðarljósi. Markmið hennar verður að minnka skrifræði og einfalda samskipti við opinbera aðila um leið og kostnaði er haldið niðri.

Sérstakt markmið er að engar nýjar íþyngjandi reglur verði innleiddar fyrir atvinnulífið án þess að um leið falli brott jafnveigamiklar kvaðir. Þannig munu heildaráhrif regluverksins þróast í rétta átt.“

1. Til hvers að bæta regluverk?

2. Hvar stendur Ísland á þessu sviði?

3. Hvernig mælum við reglubyrði?

4. Tillaga Viðskiptaráðs að vinnulagi

Til hvers?

Auka framleiðni og efla hagvöxt

Umfangsmikið regluverk getur haft neikvæð áhrif á:

- fjárfestingu
 - vinnumarkaðinn
 - ávöxtunarkröfu á markaði
 - stofnun nýrra fyrirtækja og frumkvöðlastarfsemi
 - samkeppni
 - framleiðni
 - hagvöxt
- og tengsl virðast ekki vera á milli aukins regluverks og aukinna gæða opinberrar þjónustu

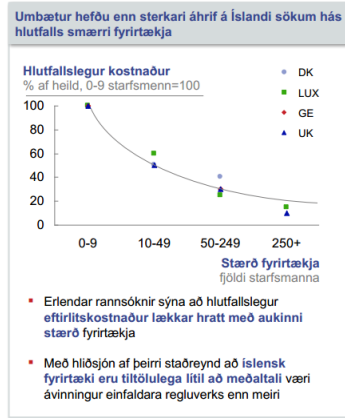
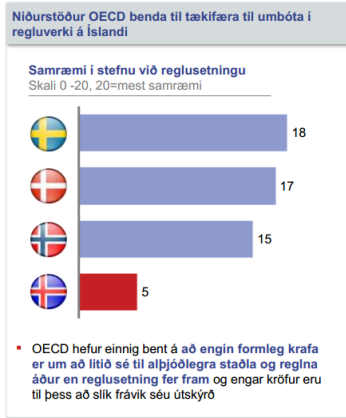
„The business regulation index and growth are consistently and positively correlated. Countries with less burdensome regulation grow faster.“

„The effects of improvements in secondary education, inflation and government consumption are also significantly lower than the effect of business regulation.“

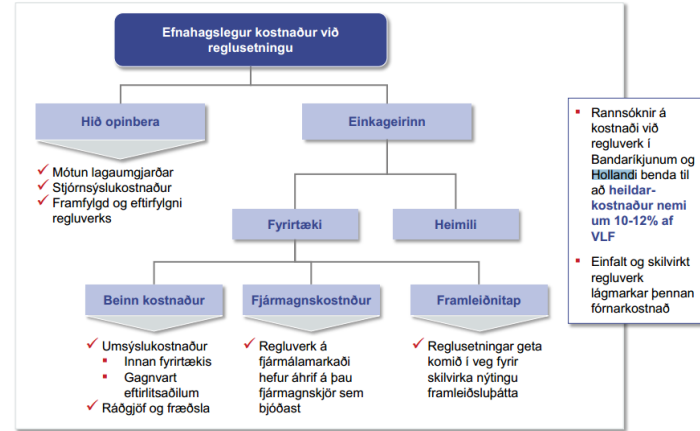
Ein af tillögum verkefnisstjórnar Samráðsvettvangsins

Af um 30 tillögum til að auka hagsæld á Íslandi

Á Íslandi er enn mikilvægara en ella að tryggja samkeppnishæft regluverk þar sem fyrirtæki eru lítil að meðaltali



Regluverk getur haft mikil áhrif á efnahagslega frammistöðu í gegnum beinan kostnað og framleiðnitap



Það er því afar brýnt að regluverk sé nægjanlega skilvirkt til að jákvæðir þættir þess vegi þyngra en þeir neikvæðu



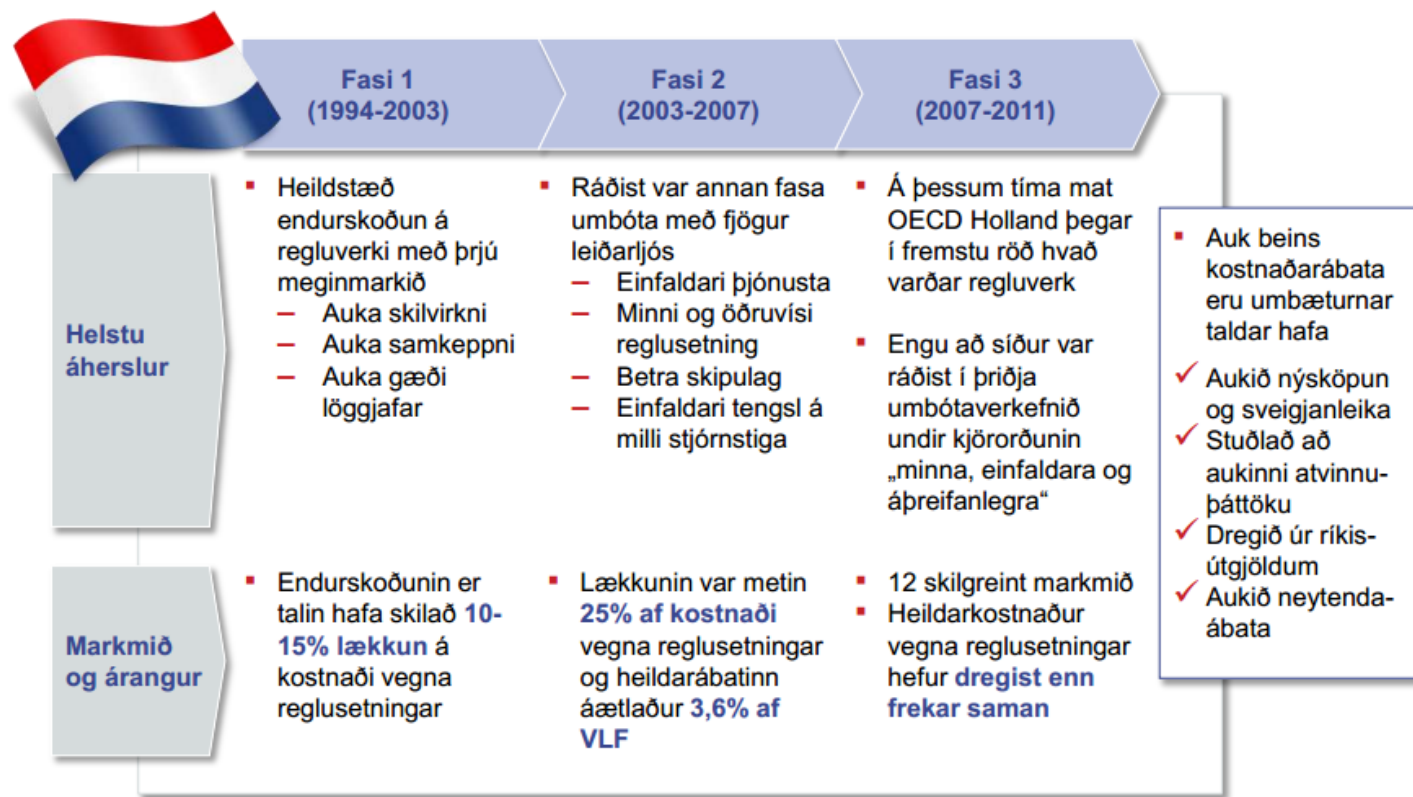
Við leggjum til að „Einfaldara Ísland“ verði endurvakið með skýru markmiði um 25% minnkun kostnaðar við regluverk



Samráðsvettvangurinn horfði til Hollands í sinni tillögugerð

Er framfarlega meðal þjóða í þessum efnum

Holland hefur náð að einfalda og auka skilvirkni regluverks með markvissum og árangursríkum hætti



Náðu 25% samdrætti í reglubyrði á 4 árum

Með heildstæðri nálgun

Um kerfið

- Upphaflega sett á laggirnar 1994, betrubætt 2003, tók bæði til almenning og atvinnulífs
- Grunnmæling á reglubyrði var sett - 16 ma. EUR - og markmið um 25% samdrátt
- Viðmiðinu var ætlað að gera eftirfylgni gagnsærri, s.s. að mæla árangur ráðuneyta
- Ráðist var í 196 einföldunaraðgerðir til að ná 25% markmiðinu
- Einstaka ráðuneyti báru ábyrgð á innleiðingu aðgerða, en ráðgjafahópur (ACTAL) hafði yfirumsjón með ferlinu
- Snéri bæði að núgildandi reglum og fyrirhuguðum

Kjarnaþættir

- 25% markmið um samdrátt í kostnaði við eftirfylgni við regluverk
- Tenging milli umbóta í regluverki og fjárlagagerð með því að hýsa verkefnið hjá fjármálaráðuneytinu
- Stofnun sjálfstæðrar nefndar ACTAL (the Dutch Advisory Board on Administrative Burden)
- Þverpólitísk samstaða um að draga úr reglubyrði

Árangur

- Eytt sem samsvarar 4 mö. EUR af reglubyrði frá 2003-2007
- Holland fyrsta landið til að ná 25% samdrætti í reglubyrði
- Aukin skilvirkni stjórnarsýslu og bætt þjónusta að mati fjármálaráðuneytisins

1,7% - 3,6% aukning í VLF

“...the Dutch regulatory reform is among the world’s best. It is well-known internationally as the most innovative initiative in cutting red tape...”

- The World Bank

Framtakið er reglulega endurskoðað

Til að tryggja skilvirgni

Breytingar

- 25% markmiðið endurnýjað og útvíkkað
- Stefnt á að lækka með beinum hætti eftirlitskostnað þar sem hann er ekki í samræmi við tengda almannahagsmuni
- Bæta eftirlitskerfið m.a. með áhættugreiningu, auknu samstarfi, miðlun upplýsinga og tilfærslu verkefna
- Þjónusta gagnvart fyrirtækjum verði notendamiðuð, upplýsingagjöf bætt
- Ex ante mat á nýrri löggjöf uppfært og mælingar á reglubyrði (SCM - CAR)
- Sérstakri deild falið að innleiða breytingar gagnvart frumkvöðlum

Kjarnabættir

- Tilteknir geirar valdir, sérsniðnar lausnir mótaðar
- Útgáfu leyfa hraðað með sameiningu þeirra og sjálfvirkri útgáfu ef viðkomandi stjórnvald svarar ekki innan setts tíma
- Allar upplýsingar til fyrirtækja aðgengilegar á [einum stað](#), form þeirra samræmt
- Mat á nýrri löggjöf kerfisbundið fært inn í ferla viðkomandi ráðuneyta, sér í lagi fjárlagaferlið
- Viðhorfskannanir framkvæmdar reglulega, sem taka til tiltekinna geira, líftíma fyrirtækja, sérstakra viðfangsefna o.s.frv.

Árangur

“The new Dutch cabinet continues to tackle the administrative burden, but has broadened the scope to reducing red tape in general. The recommendations made in the review carried out by the OECD and the World Bank in 2006/2007 with respect to the Dutch approach to dealing with the administrative burden have been implemented that has led to an approach which is improved and extended”

- Regulatory Reform Group

1. Til hvers að bæta regluverk?

2. Hvar stendur Ísland á þessu sviði?

3. Hvernig mælum við reglubyrði?

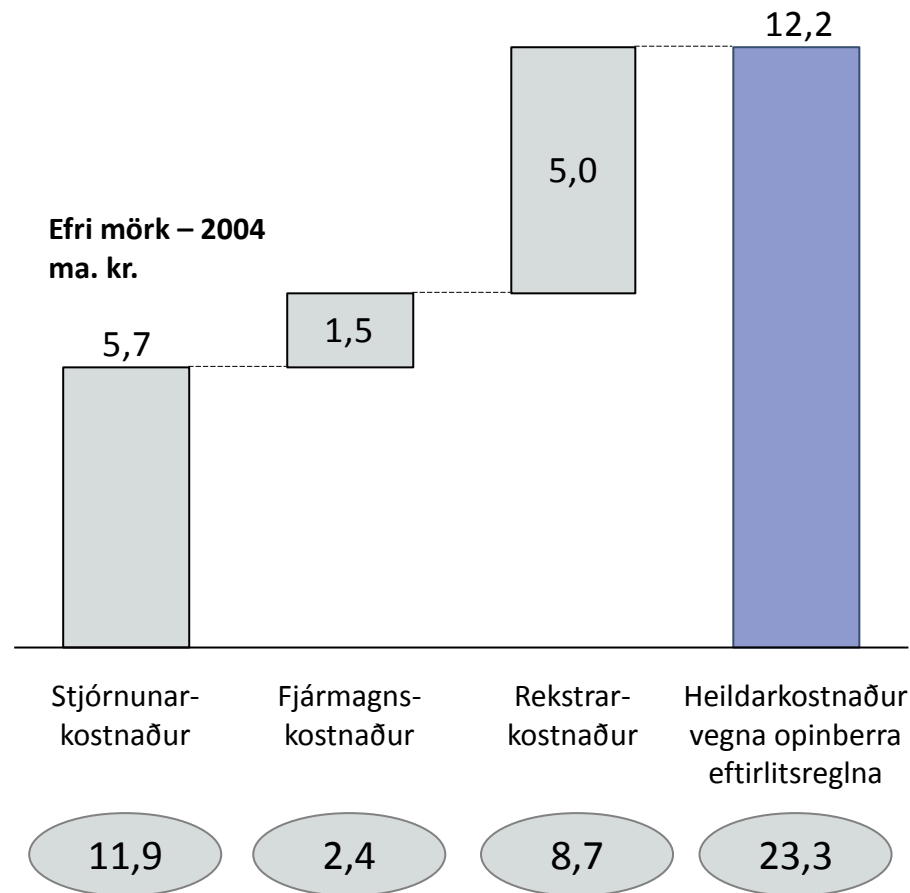
4. Tillaga Viðskiptaráðs að vinnulagi

Árlegur beinn kostnaður um 20 ma. kr.

Miðað við úttekt Hagfræðistofnunar

Helstu niðurstöður

- Umfangsmikið regluverk getur haft neikvæð áhrif á samkeppni, atvinnumöguleika og framleiðni
- Kostnaður fyrir SME´s allt að fimmfalt hærri
- Stjórnunarkostnaður allt að 2% af veltu og 2% af VLF
- Árlegur meðalkostnaður á hvern starfsmann við að framfylgja tilteknum reglum um 100 þús.
- Framleiðnitap frá 7,8 ma. til 77 ma. kr. á ári eftir því hversu mikill framleiðsluslakinn er talinn vera
- Ljóst að regluverk getur skapað ábata og hann getur verið talsvert umfram þann kostnað sem skapast



Uppfært m.v. 2013

Gæti verið allt að 71 ma. kr.

Miðað við erlendar rannsóknir

Stjórnunarlegur kostnaður (% af VLF)

Austria	3,6	4,6
Belgium	2,2	2,8
Czech	2,6	3,3
Denmark	1,5	1,9
Finland	1,2	1,5
France	2,9	3,7
Germany	2,9	3,7
Greece	5,4	6,8
Hungary	5,4	6,8
Ireland	1,9	2,4
Italy	3,6	4,6
Netherlands	2,9	3,7
Poland	4,0	5,0
Portugal	3,6	4,6
Slovak	3,6	4,6
Slovenia	3,3	4,2
Spain	3,6	4,6
Sweden	1,2	1,5
UK	1,2	1,5



Lægra meðaltal Norðurlandanna: 1,3% af VLF

Ísland: 22 ma. kr.

Heildarmeðaltal: 2,7% af VLF

Ísland: 46 ma. kr.

Hærra meðaltal annarra landa: 4,1% af VLF

Ísland: 71 ma. kr.

**25% hagræðingarmarkmið myndi
þýða aukin skilvirkni uppá 5,5 – 17,8
ma. kr. á ári**

Ábatinn skiptist milli notenda og hins opinbera

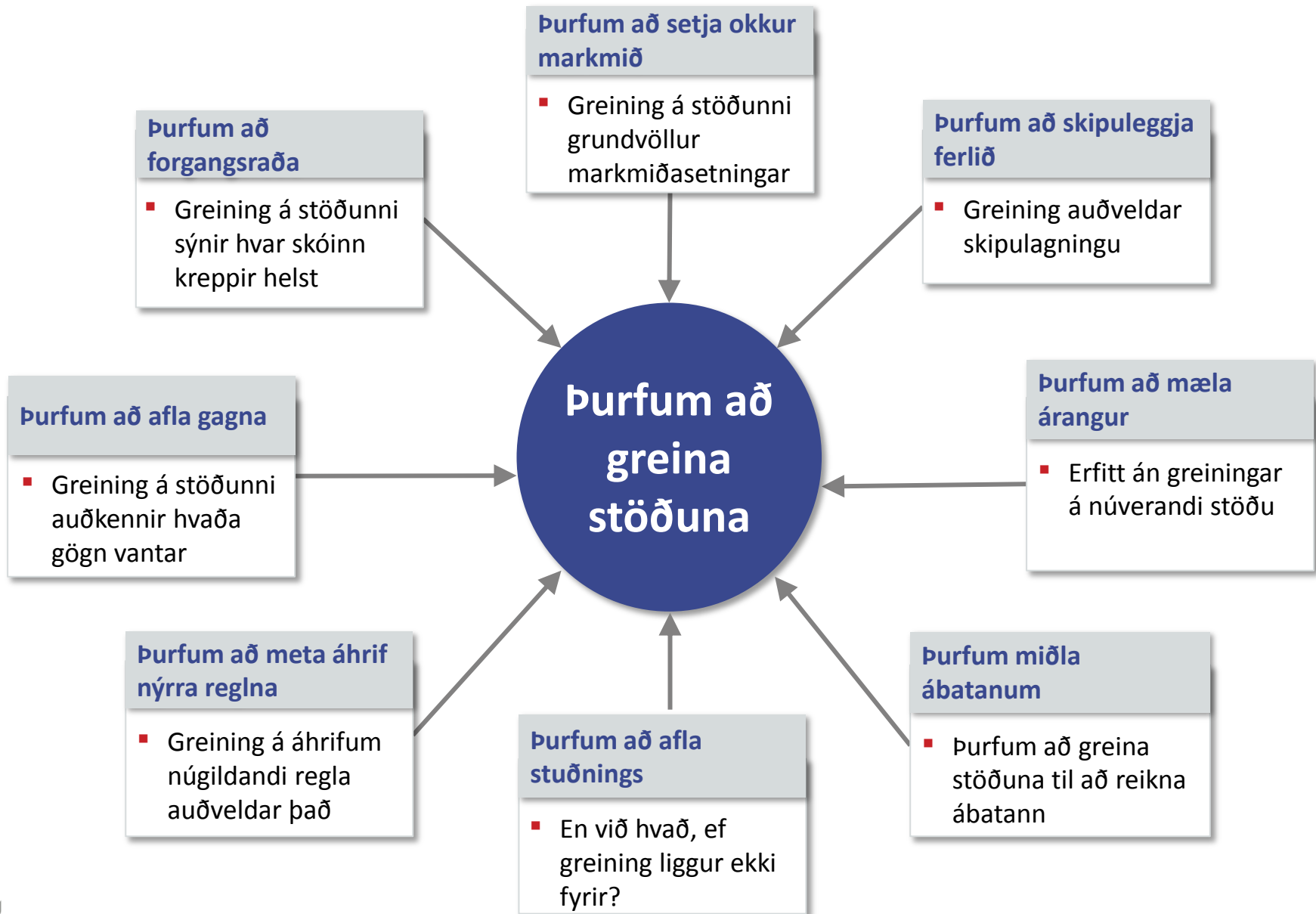
Einföldun á regluverki ein leið til að mæta fjárþörf stofnana

Áhrif aðgerða á kostnað (núna+eftir)	Hagræði fyrir notendur (ytra hagræði)	Hagræði í innra starfi (innra hagræði)
Umsókn um ellilífeyri	65 m.kr.	39 m.kr.
Umsókn um fæðingarorlof	56 m.kr.	7 m.kr.
Stofnun fyrirtækis	60 m.kr.	9 m.kr.
Samtals hagræðing	181 m.kr.	55 m.kr.

76% = 4,2 – 13,5 ma. kr.

24% = 1,3 – 4,3 ma. kr.

1. Til hvers að bæta regluverk?
2. Hvar stendur Ísland á þessu sviði?
- 3. Hvernig mælum við reglubyrði?**
4. Tillaga Viðskiptaráðs að vinnulagi



Fjórar ástæður fyrir árangri Hollendinga

Tengjast með einum eða öðrum hætti grunnmælingu

1

Ákveða tiltekið **hagræðingarmarkmið – 25%**

2

Staðsetja samhæfingarnefndina innan fjármálaráðuneytisins, vegna **tenginga við fjárlagaferlið**

3

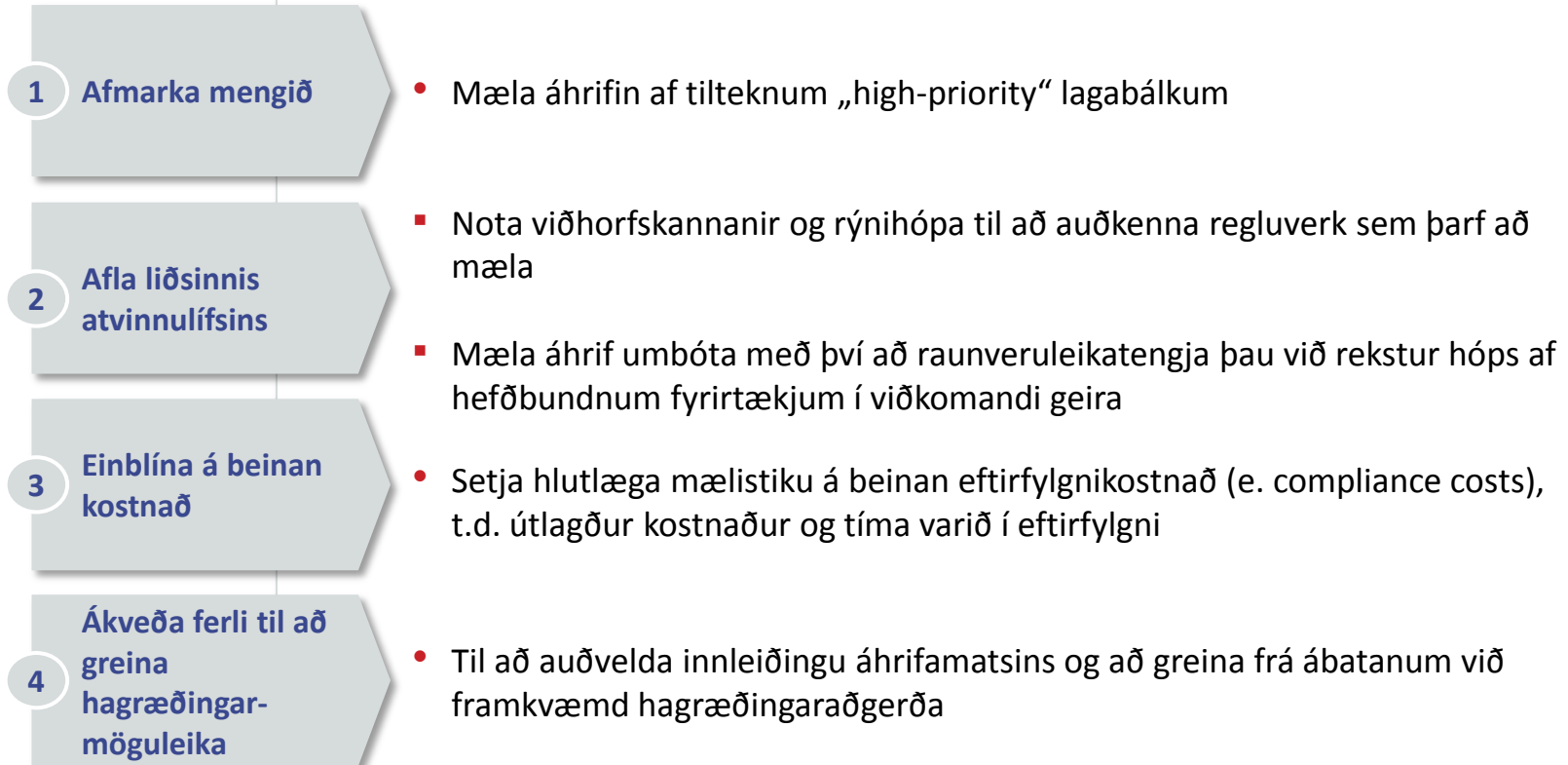
Setja ACTAL upp **sem sjálfstæða stofnun**

4

Samstaða meðal allra helstu stjórnmalaflokka um að draga úr kostnaði

Hvernig á að mæla byrði regluverks?

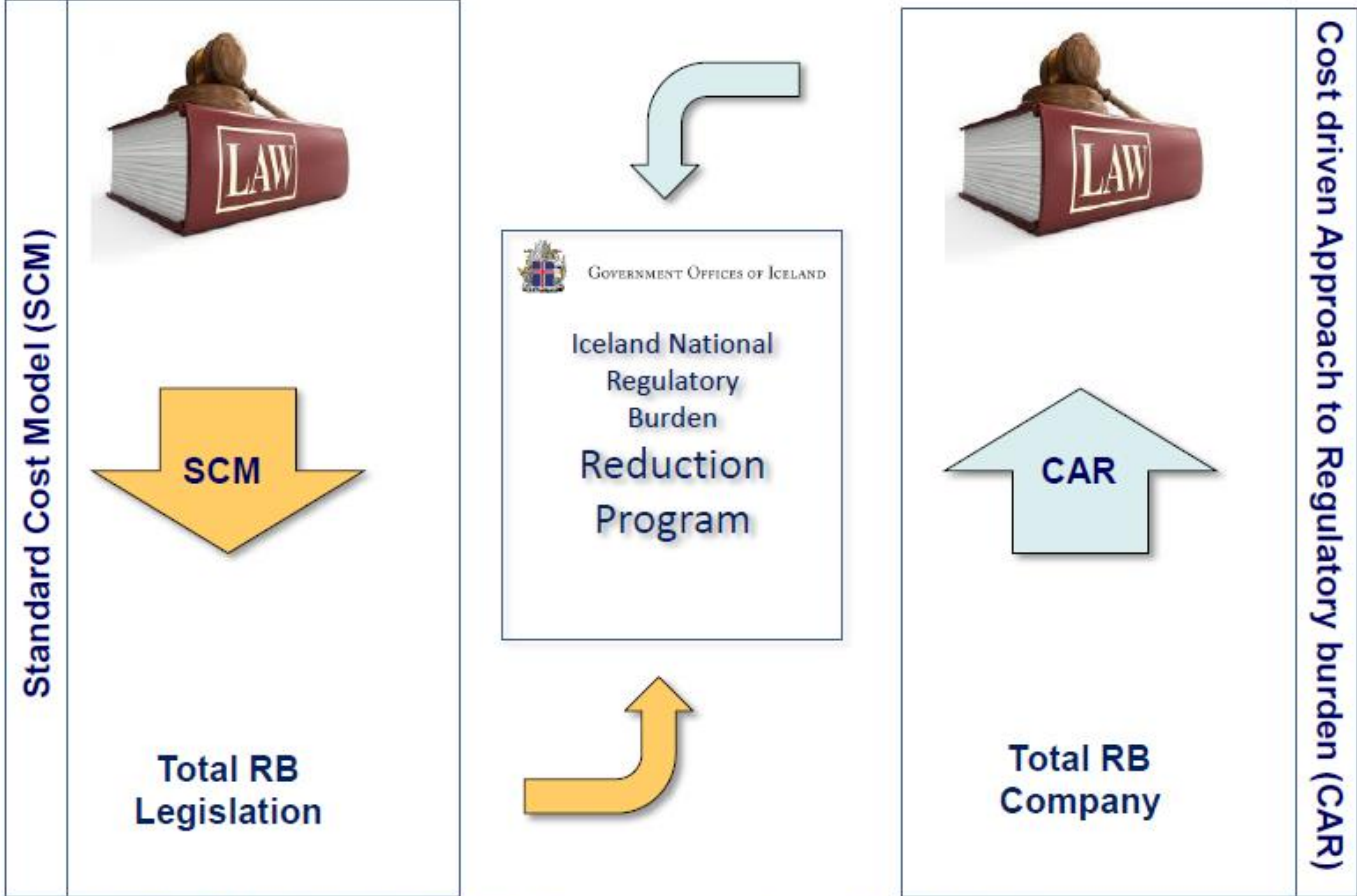
Einfalt er betra



Breytt nálgun í Hollandi

Farið frá Standard Cost Model í Cost Driven Approach

How to measure...



SIRA Consulting BV | Edisonbaan 14G-1 3439 MN Nieuwegein | www.siraconsulting.nl | Sheet 14

Höfum heildarmarkmiðið í huga

Tiltekt en ekki afregluvæðing



Regluverk á að...

- Skipta sköpum fyrir framþróun atvinnulífsins
- Skapa stöðugleika og gefa markaðnum reglur til að spila eftir
- Draga úr viðskiptakostnaði fyrirtækja
- Tryggja að vörur/þjónusta með jákvæðum ytri áhrifum sé veitt, t.d. menntun
- Draga úr neikvæðum ytri áhrifum, t.d. mengun

Ýta undir vöxt hagkerfisins



Regluverk á ekki að ...

- Vernda fyrirtæki fyrir samkeppni
- Draga úr vaxtarmöguleikum fyrirtækja og sókn þeirra á nýja markaði
- Skapa háan viðskiptakostnað fyrir fyrirtæki og opinbera aðila
- Leiða af sér að fyrirtæki hafi síður kost á að aðlagast tækninýjungum eða bregðast við þörfum neytenda

Hafa neikvæð áhrif á skilvirkni samfélagsins

1. Til hvers að bæta regluverk?
2. Hvar stendur Ísland á þessu sviði?
3. Hvernig mælum við reglubyrði?
- 4. Tillaga Viðskiptaráðs að vinnulagi**

Aðgerðaáætlun ríkisstjórnar um einfaldara og skilvirkara regluverk fyrir atvinnulífið byggir á þremur meginþáttum

1

Að **einfalda gildandi regluverk** með úttekt á núverandi stöðu og mati á aðgerðum til úrbóta

2

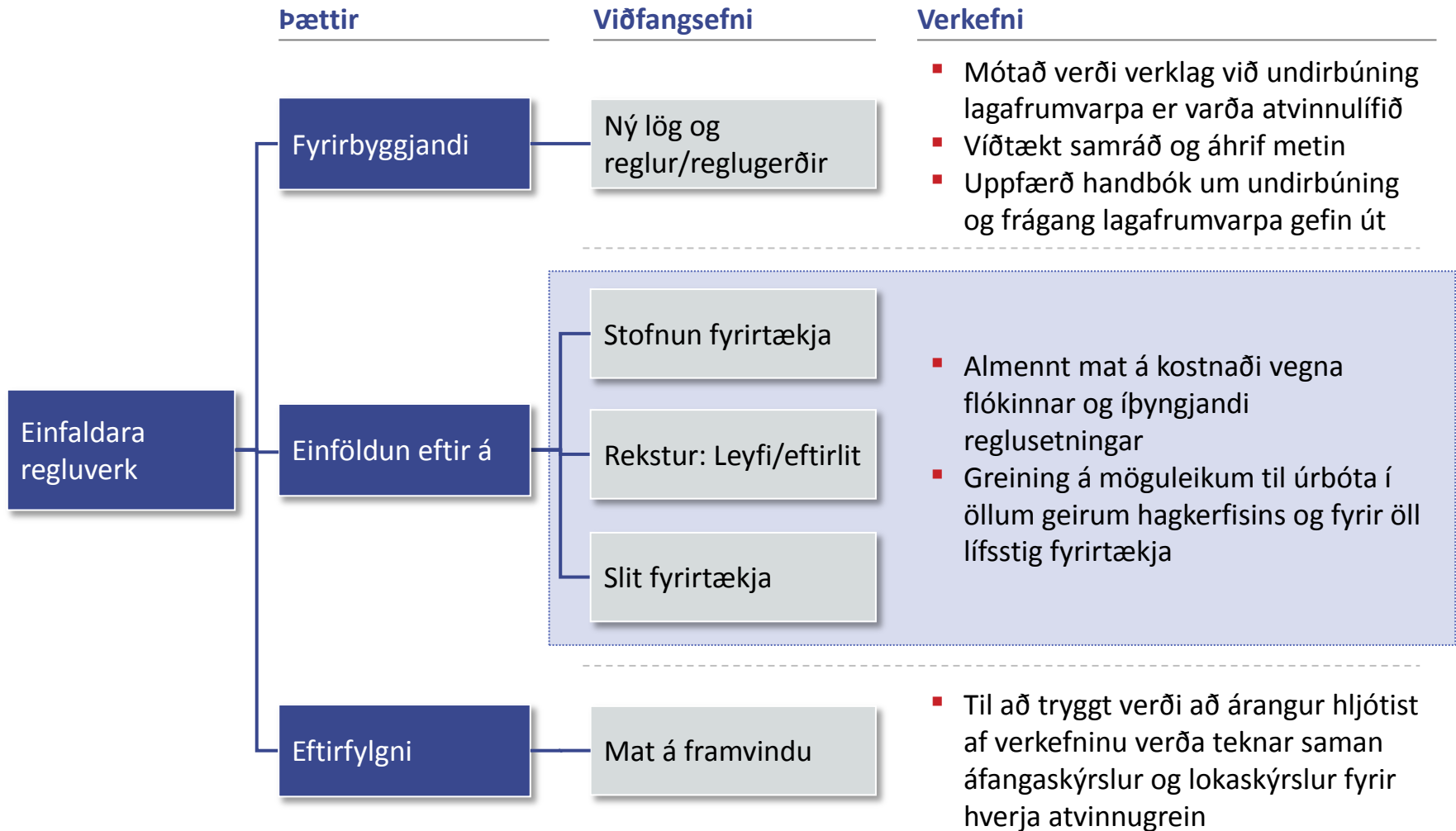
Að **stemma stigu við nýjum íþyngjandi reglum** með bættu verklagi við lagasetningu

3

Að **tryggja eftirfylgni** með framvindu verkefnisins og markmiðum þess

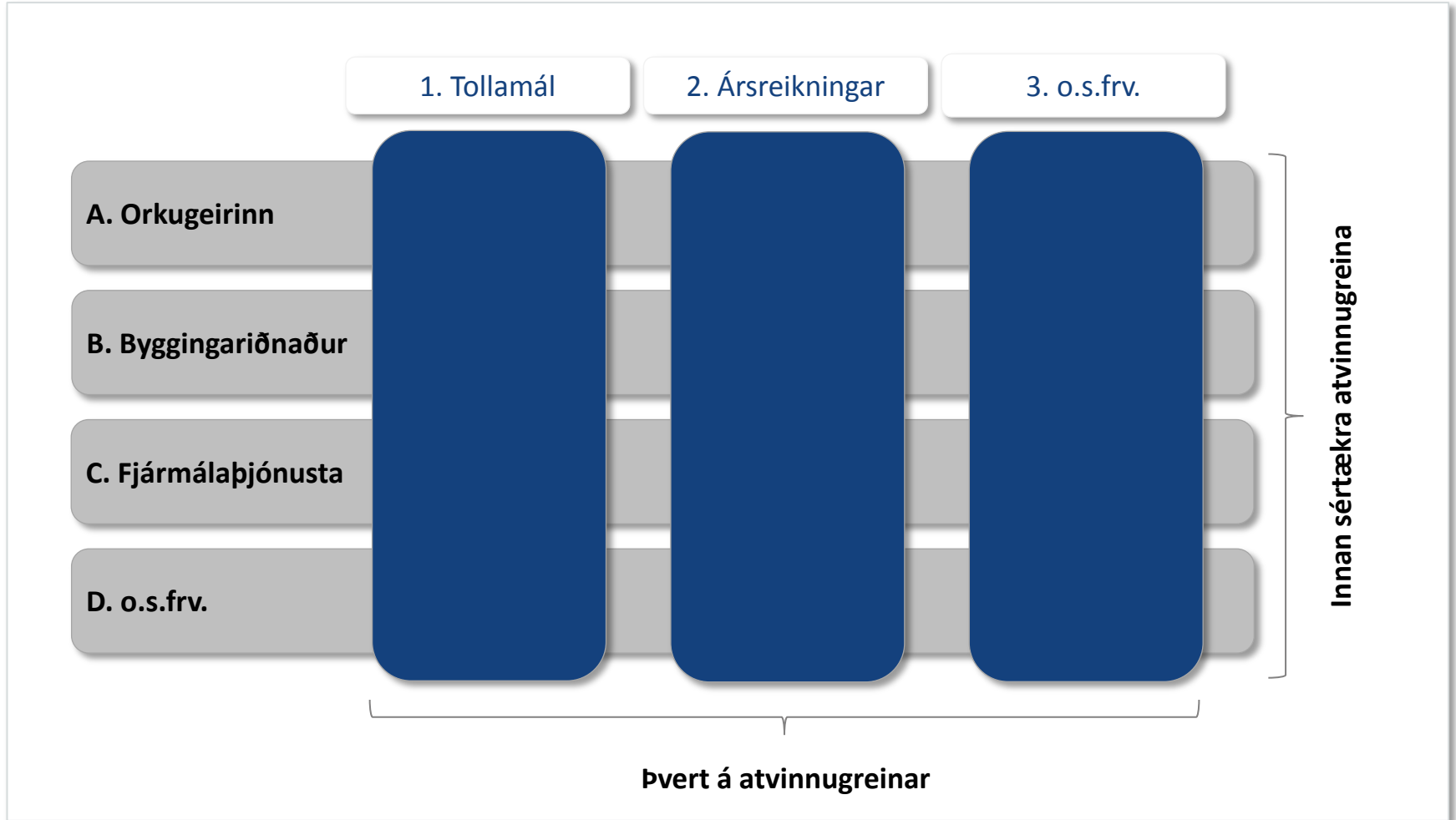


Líklegt má telja að meginþungi vinnunnar komi til með að snúa að einföldun á núverandi regluverki



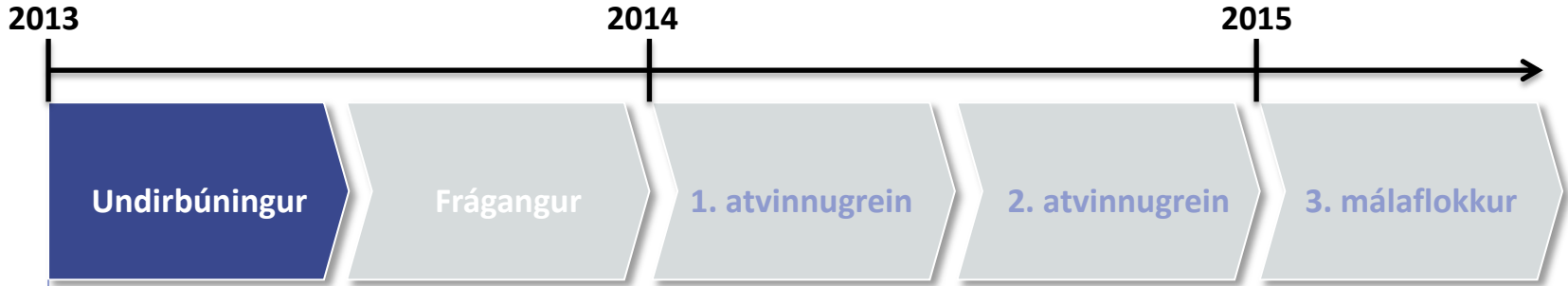
Mikilvægt að nálgast viðfangsefnið á skipulagðan og markvissan hátt

Nauðsynlegt að brjóta viðfangsefnið í smærri einingar

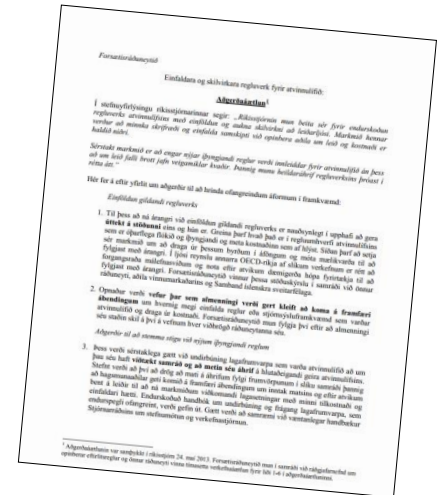


Skýr aðgerðaráætlun mikilvæg

Mælanleg markmið fyrir hvert ár

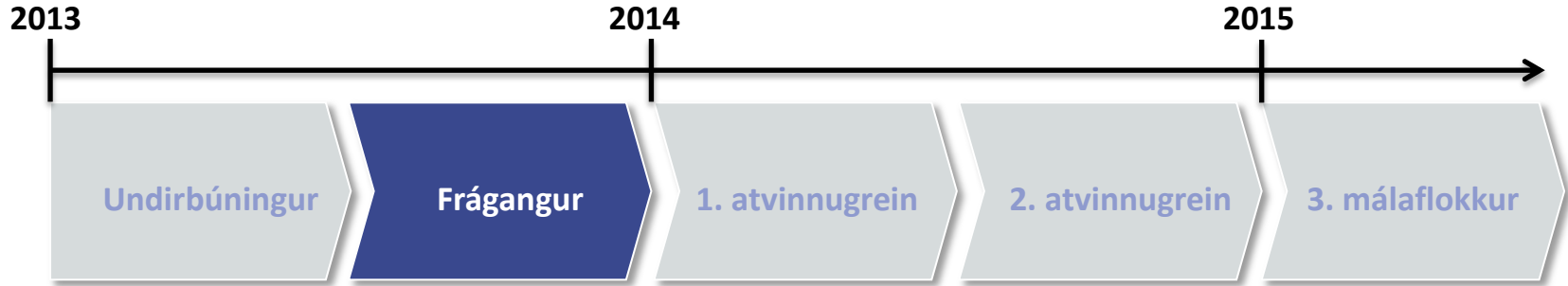


- Opinn fundur um einföldun regluverks
 - 80 manna vinnustofa í kjölfarið
- Ráðgjafanefnd um opinberar eftirlitsreglur skipuð
 - ASÍ, SA, VÍ, Samband Sveitarfélaga og forsætisráðuneytið
 - Gunnar Haraldsson hjá Hagfræðistofnun, formaður
- Endurskoðun laga um opinberar eftirlitsreglur
 - Auka á virkni þeirra, skerpa á tilgangi, auka sjálfstæði nefndarinnar og gagnsæi



Skýr aðgerðaráætlun mikilvæg

Mælanleg markmið fyrir hvert ár

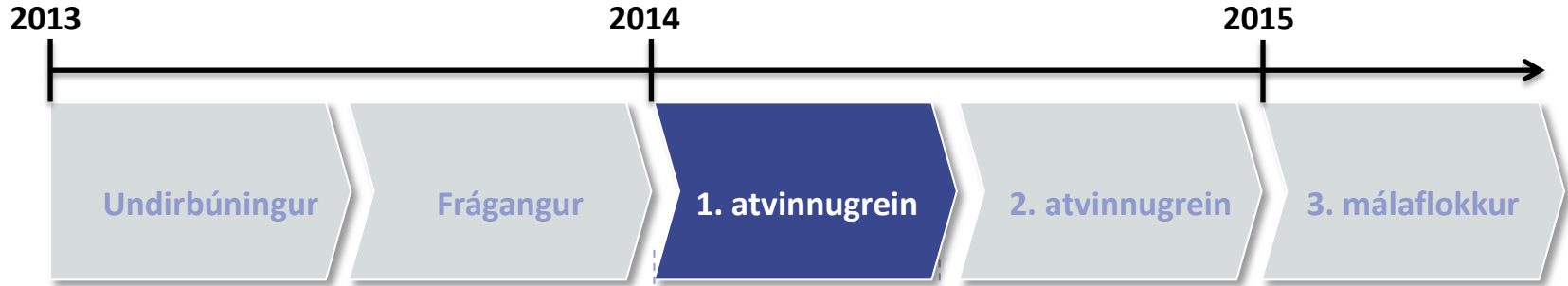


- Úttekt á stöðunni eins og hún er
 - Greina regluverkið, setja markmið um að draga úr byrðum þess í áföngum, móta mælikvarða og forgangsraða
- Vefur opnaður þar sem almenningi gefst kostur á að koma á framfæri ábendingum
 - Um einföldun reglna eða stjórnsýsluframkvæmdar
- Endurskoðuð handbók um undirbúning og frágang lagafrumvarpa (áhrifamat)
 - Gætt verði samræmis við væntanlegar handbækur um stefnumótun og verkefnastjórnun

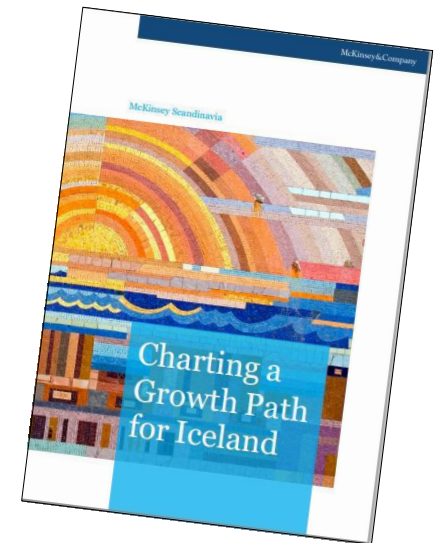


Skýr aðgerðaráætlun mikilvæg

Mælanleg markmið fyrir hvert ár

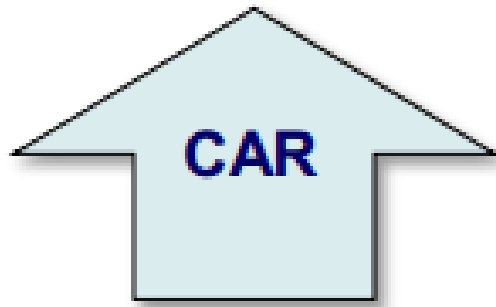
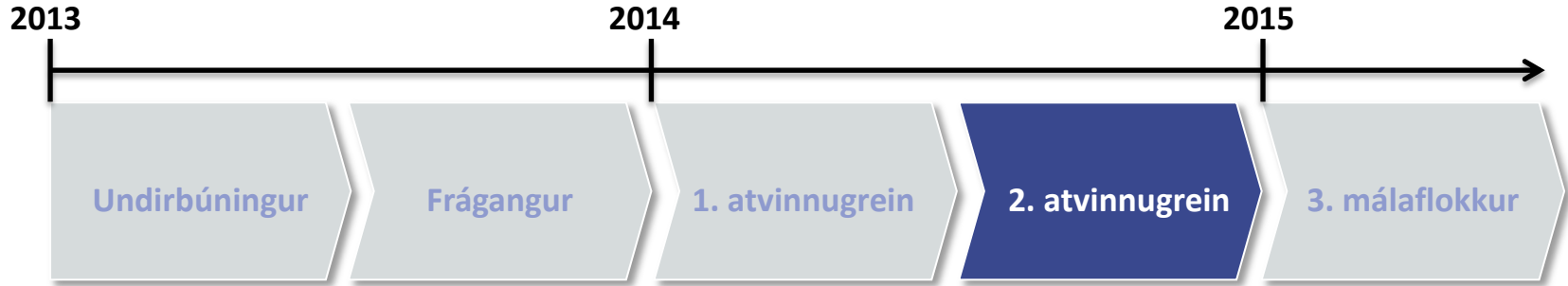


- Hægt að horfa til niðurstaðna McKinsey skýrslunnar við forgangsröðun atvinnugreina
 - Auðlindageirinn, innlendi þjónustugeirinn, alþjóðageirinn og opinberi geirinn
- CAR aðferðafræðinni beitt á þrjú fyrirtæki í viðkomandi atvinnugrein
 - Lítið, meðalstórt og stórt
 - Viðhorfskönnunum beitt, rýnihópar settir upp
 - Niðurskurðarmarkmið ákveðin
- Ferli mótað sem hægt er að heimafera á aðrar atvinnugreinar
 - Stöðuskýrsla gefin út, opnað fyrir umsagnir og lagafrumvörp undirbúin



Skýr aðgerðaráætlun mikilvæg

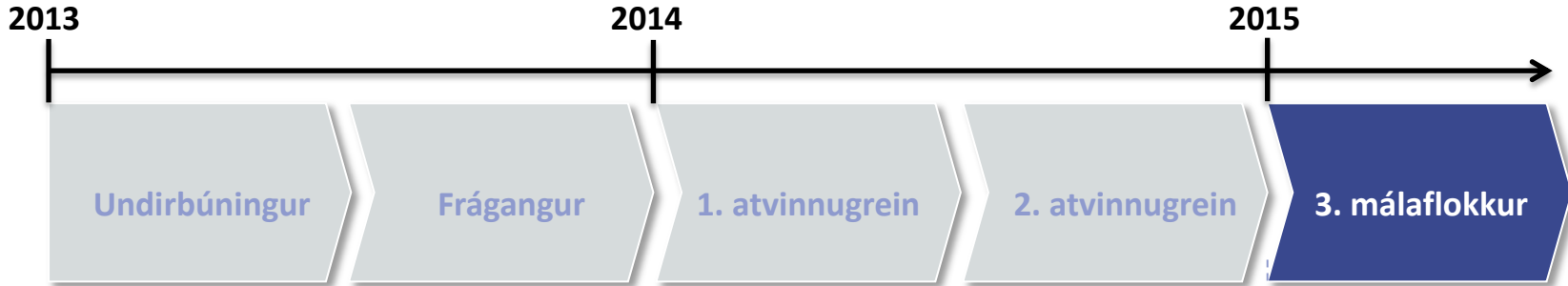
Mælanleg markmið fyrir hvert ár



- Næsta atvinnugrein tekin fyrir
 - CAR aðferðinni beitt og aðrir ferlar sem mótaðir voru í 1. umferð, s.s. viðhorfskannanir
 - Taka þarf tillit til annarra þátta, s.s. EES skuldbindinga sem eru misjafnar eftir greinum
 - Niðurskurðarmarkmið ákveðin
- Stöðuskýrsla gefin út, opnað fyrir umsagnir og lagafrumvörp undirbúin
 - Samráð við stjórnarsýsluna, skrifstofu Alþingis o.fl.

Skýr aðgerðaráætlun mikilvæg

Mælanleg markmið fyrir hvert ár



- Tilttekinn málaflokkur tekinn fyrir sem fer þvert á atvinnugreinar
 - T.d. tollamál, ársreikningar eða stofnun fyrirtækja
- Aðgerðum forgangsraðað
 - Viðhorfskönnunum beitt
 - Rýnihópar settir upp
 - Niðurskurðarmarkmið ákveðin
- Stöðuskýrsla gefin út, opnað fyrir umsagnir og lagafrumvörp undirbúin
 - Samráð við stjórnarsýsluna, skrifstofu Alþingis o.fl.

Haraldur I. Birgisson, aðstoðarframkvæmdastjóri
Hádegisverðarfundur FLE
2.10.2013



VIÐSKIPTARÁÐ ÍSLANDS
ICELAND CHAMBER
OF COMMERCE



Sameiginlegur vettvangur íslensks viðskiptalífs